

розвитку економіки. Фактори виробництва та інвестицій мають стати засобами науково обґрунтованої інноваційної діяльності, а не її метою.

Список літератури

1. Всесвітній економічний форум: рейтинг глобальної конкурентоспроможності 2009-2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://qtmarket.ru/news/state/2009/09/08/2166>>.

2. Гриньов, Б. В. Проблеми формування інноваційної системи в Україні [Текст] / Б. В. Гриньов, П. Т. Бубенко, В. А. Гусев // Економіка і прогнозування. – 2004. – №3. – С. 127–129.

3. Онікієнко, В. В. Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України [Текст] : монографія / В. В. Онікієнко, Л. М. Ємельяненко, І. В. Терон ; НАН України. РВПС України. – К. : [РВПС НАН України], 2006. – 480 с.

4. Петрина, М. Базові умови створення інноваційної моделі створення розвитку економіки України [Текст] / М. Петрина // Економіка України. – 2006. – №8. – С. 35–40.

5. Проблеми та пріоритети формування інноваційної моделі розвитку економіки України [Текст] / Я. А. Жаліло [та ін.]. – К. : Либідь, 2006. – 350 с.

6. Федулова, Л. І. Інноваційна економіка [Текст] : підручник / Л. І. Федулова. – К. : Либідь, 2006. – 480 с.

Отримано 1.10.2010. ХДУХТ, Харків.

© Н.А. Сокол, Н.А. Чвала, 2010.

УДК 336.225.69

В.В. Смирнов, канд. іст. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

А.О. Суслевець, здобувач (*Національний університет державної податкової служби України, Ірпінь*)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В ДЕРЖАВНИХ ПОДАТКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЯХ В УКРАЇНІ

Розглянуто основні проблеми податкового законодавства України. Обґрунтовано можливість подальшого удосконалення адміністративно-правового регулювання публічної служби в державних податкових адміністраціях в Україні.

Рассмотрены основные проблемы налогового законодательства Украины. Обосновывается возможность дальнейшего усовершенствования административно-правового регулирования публичной службы в государственных налоговых администрациях в Украине.

Main problems of tax legislation of Ukraine have been observed. Possibility of further improvement of administrative and legal regulation of public service in the state tax administrations in Ukraine are substantiated.

Постановка проблеми у загальному вигляді. З одного боку, публічна служба в державних податкових адміністраціях в Україні є невід’ємною частиною системи загальної державної служби, тому її розвиток повинен підпорядковуватися загальним закономірностям функціонування державної служби взагалі. З іншого – адміністративно-правове регулювання публічної служби в державних податкових адміністраціях в Україні має деякі відмінності, що пояснюються специфікою її функціонування (особливо в тому, що стосується податкової міліції).

У даний час зростає вплив міжнародних організацій і міжнародних стандартів на зміст і форму податкових правовідносин між представниками великого бізнесу, з одного боку, та працівниками податкових органів, з іншого, адміністративно-правове регулювання яких є важливою функцією податкового законодавства України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному світі накопичено величезний досвід побудови нормативних актів, що регулюють не лише адміністративно-правові, але й морально-етичні сторони діяльності публічної служби в органах ДПА України.

Підвищення ролі економічних і науково-технічних зв’язків з іншими державами світу вимагає відповідних заходів для подальшого удосконалення управління адміністративно-правового регулювання публічної служби. Тим самим підкреслюється необхідність зміцнення не лише економічної й адміністративно-правової основи здійснення податкової справи, підвищення професіоналізму в діяльності податківців, а також створення відповідних умов для їх високоефективної службової діяльності. Саме тому для написання даної статті було проведено аналіз наукових праць авторів, які приділяють увагу питанню, що розглядається, а саме: Ф.Л. Жоріна, З.Р. Кісіля, І.О. Гуменюка, О.В. Годошак та ін.

Мета та завдання статті – дослідження стану законодавчого забезпечення адміністративно-правового регулювання публічної служби в державних податкових адміністраціях в Україні, з’ясування досконалості та відповідності вимогам сьогодення законодавчих актів та нормативно-правових документів, а також адекватності відображення в них суспільних потреб на даному етапі діяльності та розвитку нашої держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. У науковій літературі найчастіше державну службу класифікують як публічну

службу і поділяють на два види (рис.): державну; муніципальну (для України – служба в органах місцевого самоврядування).

Багато теоретичних понять, характеристики, що властиві для державної служби, у цілому властиві для муніципальної.

Державна та служба в органах місцевого самоврядування поєднують суб'єктів державно-службових відносин тим, що вони функціонують на професійній основі та виконують завдання цих органів, що входять до структури механізму держави.

Рисунок – Публічна служба та її види

Відповідно до компетенції унормування процедури призначення на державну службу та звільнення з неї здійснюється також актами Президента України та Кабінету Міністрів України.

У свою чергу, державна служба залежно від гілок влади поділяється на такі види: в апараті єдиного органу законодавчої влади; в органах виконавчої влади; у судових органах і органах прокуратури.

Кожен вид державної служби має своє правове оформлення, характеризується особливими ознаками і спеціальним правовим статусом.

Державна служба також класифікується як цивільна і мілітаризована. Цивільна служба, у свою чергу, поділяється на два види: цивільна загальна служба – здійснення загальних, стандартних функцій, що характерні для всякого виду державної служби, яка не відрізняється галузевою специфікою; цивільна спеціальна служба – її реалізація встановлюється особливими правовими актами, за якими

державні службовці обіймають певні посади в державних органах конкретної, спеціальної компетенції, що відображається на практичній діяльності персоналу (наприклад, суддівська, залізнична, нотаріальна, дипломатична служба та ін.). Для мілітаризованої служби є характерними захист життя і здоров'я людей, забезпечення безпеки громадян, порядку управління, основних прав громадян.

Окремим органам державної виконавчої влади та органам місцевого самоврядування України притаманні певні структурні особливості державної служби.

Щоб зрозуміти особливості різних видів державної служби, необхідно розглянути сутність, роль, структури, організацію, завдання, права, обов'язки, відповідальність кожного такого органу виконавчої влади, проходження служби, статус та соціальний і правовий захист її працівників, і в першу чергу в таких органах державної влади України: військова служба; органи прокуратури; апарат судів; служба безпеки; органи внутрішніх справ (міліції); органи податкової служби; органи митного контролю; дипломатична служба.

Розглянемо кілька видів державної служби.

Відповідно до чинного законодавства до системи органів державної податкової служби належать: Державна податкова адміністрація України, державні податкові адміністрації в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, державні податкові інспекції в районах, містах (крім міст Києва та Севастополя), районах у містах (далі – органи державної податкової служби).

У складі органів державної податкової служби є відповідні спеціальні підрозділи з боротьби з податковими правопорушеннями (далі – податкова міліція).

Державна податкова адміністрація України залежно від кількості платників податків та інших місцевих умов може утворювати міжрайонні (на два і більше районів), об'єднані (на місто і район) державні податкові інспекції та в їх складі відповідні підрозділи податкової міліції.

У Державній податковій адміністрації України та державних податкових адміністраціях обласного рівня утворюються колегії. Чисельність і склад колегії Державної податкової адміністрації України затверджується Кабінетом Міністрів України, а колегій державних податкових адміністрацій в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі – Державною податковою адміністрацією України.

Органи державної податкової служби України у своїй діяльності керуються Конституцією України, Законом України «Про

державну податкову службу в Україні», іншими законами і нормативно-правовими актами органів державної влади, а також рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим і Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування з питань оподаткування, виданими у межах їх повноважень.

Відповідно до Закону України «Про державну податкову службу в Україні» завданнями органів державної податкової служби є такі:

- здійснення контролю за додержанням податкового законодавства, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджетів, державних цільових фондів податків і зборів (обов'язкових платежів), а також неподаткових доходів, установлених законодавством;

- внесення і встановлення порядку пропозицій щодо вдосконалення податкового законодавства;

- прийняття у випадках, передбачених законом, нормативно-правових актів, методичних рекомендацій з питань оподаткування;

- формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб – платників податку та інших обов'язкових платежів та єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб;

- роз'яснення законодавства з питань оподаткування серед платників податків;

- запобігання злочинам та іншим правопорушенням, віднесеним законом до компетенції податкової міліції, їх розкриття, припинення розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Крім перелічених функцій, державні податкові інспекції районного рівня організовують у межах своїх повноважень роботу щодо забезпечення охорони державної таємниці в органах державної податкової служби, а також виконують інші функції, пов'язані із здійсненням відповідними підрозділами податкової міліції повноважень, передбачених ст. 21 Закону України «Про державну податкову службу в Україні»

Податкова міліція складається із спеціальних підрозділів з боротьби з податковими правопорушеннями, що діють у складі відповідних органів державної податкової служби, і здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, виконує оперативно-розшукову, кримінально-процесуальну та охоронну функції.

Завданнями податкової міліції є такі:

– запобігання злочинам та іншим правопорушенням у сфері оподаткування, їх розкриття, розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення;

– розшук платників, які ухиляються від сплати податків, інших платежів;

– запобігання корупції в органах державної податкової служби та виявлення її фактів;

– забезпечення безпеки діяльності працівників органів державної податкової служби, захисту їх від протиправних посягань, пов'язаних із виконанням службових обов'язків.

Висновки. Підсумовуючи, необхідно зазначити, що податкове законодавство держави на досить високому рівні регламентує порядок організації адміністративно-правового регулювання публічної служби в державних податкових адміністраціях в Україні. Однак на сьогодні невіршеними залишаються питання чіткого адміністративно-правового регулювання механізмів реалізації окремих її положень, відставання від вимог часу, а головне, багатослівність та численність правових актів. Проаналізувавши завдання, що розв'язуються у процесі здійснення податкової справи в Україні, можна зробити висновок про те, що є нагальна потреба в подальшому удосконаленні правової бази діяльності та розвитку адміністративно-правового регулювання публічної служби в державних податкових адміністраціях в Україні.

Тільки таким шляхом Україна може досягти високих етичних стандартів публічної служби країн Європейського Союзу і розраховувати на швидке прийняття до лав цієї впливової міжнародної організації.

Список літератури

1. Бомбела, М. О. Адміністративно-правові аспекти законодавчого регулювання податкової справи в Україні [Текст] / М. О. Бомбела // Актуальні проблеми правового регулювання організації та здійснення податкової діяльності : міжнар. наук.-практ. конф. : [матеріали]. – Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2009. – 230 с.

2. Гуд, А. М. Митно-правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств як базовий інститут податкової справи [Текст] / А. М. Гуд // Митна справа. – 2006. – № 3. – С. 49.

3. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Текст] : затв. Законом України від 18 березня 2004 р. №1629-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 15. – Ст. 1028.

4. Положення про Державну податкову службу України [Текст] : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 940 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 53. – Ст. 2163.

5. Приймаченко, Д. Щодо питання визначення компетенції податкових органів [Текст] / Д. Приймаченко // Митна справа. – 2007. – № 1. – С. 4.

6. Угода про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [Текст] : від 14 червня 1994 р. // Офіційний вісник України. – 2006. – № 24. – Ст. 1794.

Отримано 1.10.2010. ХДУХТ, Харків.

© В.В. Смирнов, А.О. Сусловець, 2010.

УДК 331.104

І.О. Давидова, канд. екон. наук

СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

Розглянуто проблему розвитку людського капіталу в сфері зайнятості, розкрито завдання та можливості вдосконалення інтелектуальних ресурсів економіки.

Рассмотрена проблема развития человеческого капитала, раскрыто задания и возможности совершенствования интеллектуальных ресурсов экономики.

Article is devoted to the problem of human capital development in employment sphere, the tasks and opportunities of intellectual resources improvement are analyzed.

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах сучасної економіки людський капітал посідає місце безпосередньої та головної продуктивної сили. Оновлення стимулів людської діяльності, розкриття, збереження й розвиток соціально-демографічних, освітніх, культурних, мотиваційних, інтелектуально-інформаційних, ментальних та інших компонент людських ресурсів – все це повинно формувати людський вимір, соціальну спрямованість економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми оцінки, аналізу, діагностування та прогнозування динаміки розвитку і структурних змін людського капіталу економіки України – складні і багатопланові. Різноманітні аспекти цієї проблематики висвітлені у наукових працях видатних вітчизняних вчених З.С. Варналія, А.С. Гальчинського, В.М. Геєця, О.А. Грішнкової, М.І. Долішнього, Я.А. Жаліло, С.М. Злупко, Е.М. Лібанової, Е.М. Михайлова, С.В. Мочерного, А.М. Новикової, С.І. Пірожкова, С.М. Писаренко, Л.К. Семів. Процес якісного вдосконалення людських ресурсів відображений в роботах фундаторів теорії людського капіталу Т. Шульца,